

examine the importance of competitiveness of teachers as a new qualitative state of professional. Established that the competitiveness of teachers is a tiered integral personal formation projected on all spheres of human activity, allows the individual according to his individual abilities, participate and benefit in a competitive relationship in their chosen field for a profession. The competitiveness is a new qualitative state of professional plays an important in higher education is one of the strategic values that contribute to the streamlining of all system activity.

Key words: competition, competitiveness, competitiveness of teachers, higher education.

Стаття надійшла до редакції 13.08.2016 р.

Прийнято до друку 30.09.2016 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Харченко С. Я.

УДК 378.1

Н. О. Самовілова

КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ЦЕНТРІВ КАР'ЄРИ ПРОВІДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ВНЗ

На сьогодні, одними з небагатьох спеціальностей, на які пропозиція досі не вдовольняє попит є спеціальності технічного характеру. Однак роботодавці скаржаться на низький рівень випускників, який не відповідає постійно зростаючим потребам ринку. «Знання можуть бути слабо застосовні на реальному місці роботи, за винятком базових дисциплін. Тому виші повинні залучати роботодавців для професійної орієнтації, відновити екскурсії на реальні підприємства, запрошувати співробітників до проведення лекцій і семінарів» – відмічає О. Подорожний, керівник впроваджувального центру по продуктам 1С компанії АВВУ Україна [2]. На наш погляд допомогти вирішити цю проблему можуть центри кар'єри.

Проблеми зв'язку вишів та роботодавців знаходяться в центрі уваги сучасних дослідників. Зокрема, перспективні напрями партнерської взаємодії між ІТ-освітою та ІТ-індустрією досліджувалися Т. Морозовою, І. Мендзєбровським, Т. Ковалюк [4–6]. та ін. Підготовка фахівців в контексті організації виробничої практики аналізувалася Ф. Ільясовою, З. Сейдаметовою, Л. Усейновою [1–3] та ін. Теоретичні та практичні засади проведення контент-аналізу сайтів ВНЗ України розглянуті в роботах Л. Панченко [7], Т. Фінікової [8] та ін., контент-аналізу сайтів кафедр ВНЗ – О. Смагіної та ін. Відзначимо, що поза увагою дослідників залишилася проблема аналізу діяльності центрів кар'єри та їх інтернет-представництв на сайтах українських вишів [9].

Мета статті: провести контент аналіз представництв центрів кар'єри на сайтах провідних українських ВНЗ.

Центр кар'єри – це підрозділ вищу, основна мета якого – комплексна підтримка студентів та випускників в галузі кар'єрної освіти, надання високоякісних і різнобічних послуг і програм з планування та розвитку кар'єри, які повинні допомогти студентам і випускникам у досягненні намічених кар'єрних цілей.

Центри кар'єри повинні виступати в якості сполучної ланки між вузом та ринком праці, тобто роботодавцями.

До основних завдань та функцій, які можуть виконувати центри кар'єри належать наступні [12]:

Надання консультаційних послуг з професійної орієнтації та планування кар'єри для студентів і випускників, включаючи:

- індивідуальне та групове консультування з питань поведінки на ринку праці та використання інструментів самомаркетингу;
- навчання способам ефективних ділових взаємин;
- надання інформації про тенденції, прогнози розвитку ринку працевлаштування;
- навчання методам побудови ділової кар'єри;
- психологічне консультування з виявлення інтересів і здібностей.

Надання можливостей для професійного росту, включаючи практики/стажування та громадську роботу/волонтерську діяльність студентів.

Надання допомоги в пошуку роботи студентам і випускникам.

Методичне, інформаційне, психологічне забезпечення «кар'єрних» орієнтації

Створення ресурсно-інформаційної бази, що забезпечує ефективну роботу Центру.

Здійснення профдіагностики і профконсультування.

Надання консультаційно-освітніх послуг з питань планування кар'єри та пошуку роботи, адаптації на робочому місці.

Надання освітніх послуг за допомогою освітніх програм (тренінгів, семінарів, навчальних курсів) спрямованих на пошук гідної роботи, розвиток і вдосконалення професійних компетенцій, ефективний розвиток кар'єри.

Збір, обробка та розповсюдження інформації, пов'язаної з продовженням навчання, працевлаштуванням, практиками/стажуваннями, соціальними програмами і проектами.

Встановлення зв'язків і розвиток співпраці з бізнес та державними структурами, міжнародними організаціями та ДУОНУ.

Організація заходів з кар'єрного розвитку і працевлаштування (ярмарків кар'єри та вакансій, Днів кар'єрних можливостей, презентацій компаній та спеціальностей)

Виходячи з наведених вище завдань та функцій проведемо аналіз сайтів центрів кар'єри українських вишів.

Для аналізу візьмемо українські вищі, які мають відповідні структурні підрозділи і увійшли до рейтингу складеного журналом «Деньги» [10] згідно опитування роботодавців. Кожному з навчальних закладів роботодавці могли виставити одну з чотирьох оцінок (або присвоїти своє проміжне значення), виходячи з того чи взяли б вони випускника цього закладу на роботу чи ні:

- «0» (мінімальна) – означає «я не візьму на роботу, швидше за все».
- «2» – говорить про згоду прийняти на зарплату нижче середньоринкової для даної категорії фахівців, якщо немає альтернативи.
- «5» – присвоювалась в тому випадку, якщо роботодавець не проти такої кандидатури і може взяти на зарплату, рівну середньоринкової для даної категорії фахівців.
- «10» (найвище значення) – відповідає готовності роботодавця взяти на роботу випускника на зарплату вище середньоринкової для даної категорії фахівців.

Нижче наведено рейтинг (табл. 1).

Таблиця 1

Рейтинг ВНЗ з технічних спеціальностей [10]

ВНЗ	Середній бал
НТУ «Київський політехнічний інститут» Центр розвитку кар'єри (http://rabota.kpi.ua)	8,3
НТУ «Харківський політехнічний інститут»Центр кар'єри (http://www.career.kharkov.ua/index/0-17)	7,4
Національний університет «Львівська політехніка» Відділ працевлаштування та зв'язків з виробництвом (http://www.lp.edu.ua/node/955)	7,1
КНУ ім. Тараса Шевченка Працевлаштування студентів та аспірантів (http://job.univ.kiev.ua)	6,3
Донецький національний технічний університет Центр кар'єри (http://donntu.edu.ua/carera)	6
Харківський національний університет радіоелектроніки Отдел практики «Центр-Кар'єра» (http://nure.ua/university/structure/sections/career-center/)	5,7
Одеський національний політехнічний університет Кар'єра-центр (http://career.opu.ua/rus/)	5,6
Дніпропетровський національний університет ім. Олесья Гончара Відділ зв'язків з виробництвом (http://www.dnu.dp.ua/view/viddil_zvjazkiv_z_virobnictvom)	4,8
Запорізький національний технічний університет Служба працевлаштування (http://web.znu.edu.ua/vakansi/page/index.html)	4,7
Національний університет харчових технологій Відділ працевлаштування (http://nuft.edu.ua/job)	4,4
Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка Відділ працевлаштування студентів і випускників (http://pntu.edu.ua/uk/employment.html)	3,3
Сумський державний університет	3,2

ВНЗ	Середній бал
Біржа праці СумДУ (http://job.sumdu.edu.ua/)	
Одеська національна академія харчових технологій Центр содействія трудоустройству студентів и выпускников (http://foodprofi.odessa.ua/)	3,1
Національна металургійна академія України Центр партнерства з підприємствами (http://сре-пмаи.net.ua/)	3

Аналіз сайтів центрів кар'єри проведений за наступними критеріями [7; 11]:

Інформаційні сервіси:

- Візитка підрозділу
- Контактні данні
- Офіційні документи
- Інформація щодо заходів з кар'єрного розвитку і працевлаштування (ярмарків кар'єри та вакансій, Днів кар'єрних можливостей, презентацій компаній та спеціальностей)
- Інформація щодо продовження навчання, працевлаштування, практики/стажування, соціальних програмам і проєктів.
- Інформація про надання освітніх послуг (тренінгів, семінарів, навчальних курсів).
- Інформація щодо зв'язків та співпраці з бізнес та державними структурами, міжнародними організаціями.
- Інформація щодо наявності вакансій для студентів та випускників.

- Профдіагностика і профконсультування.

- Сайт випускників

- Інформація для роботодавців (ярмарок вакансій, додати вакансію)

Комунікаційні сервіси:

- Форум

- Опити

- Відгук про сайт, гостьова книга

- Підрахунок числа відвідувань сайту

Персоніфікаційні сервіси:

- Реєстрація користувача (авторизований доступ до частини інформації)

- Налаштування зовнішнього виду сайту користувачем

- Можливість авторизованого редагування інформації

Навігаційні сервіси:

- Пошук по сайту

- Мапа сайту

Лінгвістичні сервіси:

- Українська версія

- Англійська версія

- Російська

Зміст:

• Зміст динамічний, є гіперпосилання на додатковий матеріал, перехресні посилання

- Зміст своєчасно оновлюється
- Матеріал чітко структурований

Дизайн:

• Легкість для читання інформації (оптимальне поєднання фону і кольору шрифту)

- Дизайн не нав'язливий, без зайвих нашарувань
- Естетичний (правильно дібрана кольорова гама, оптимальне співвідношення графіки і тексту)

Видимість (показники були пораховані за допомогою сайту <http://www.cy-pr.com/analysis/> (показники 27 серпня 2016 р.):

• Яндекс ТИЦ (СУ) (тематичний індекс цитування – індекс цитування веб-сайтів, що складається компанією «Яндекс» за власним алгоритмом. Полягає у визначенні якісної характеристики Інтернет ресурсів – посилань на них з інших сайтів. Має значення від 0 до 160000 (у самого Яндекса);

• Google PageRank (PR) (це критерій оцінки сайтів, який застосовується пошуковою системою Google. Даний показник свідчить про авторитетність Інтернет ресурсу з точки зору Google. Основна відмінність PageRank від ТИЦ полягає в тому, що цей показник розраховується окремо для кожної сторінки Інтернет проекту. PR буває від 0 до 10. Як правило зустрічаються значення від 0 до 4, PR 5 і вище свідчить про авторитетність ресурсу).

• Можливість відображення на мобільних телефонах та планшетах (2 – так, 1 – може відображатись не коректно, 0 – ні).

Представлені показники (крім показника «Видимість») були оцінені за наступною шкалою:

• 0 – характеристика відсутня або не відповідає її формулюванню у рубрикуаторі,

- 1 – відповідає певною мірою,
- 2 – відповідає достатньою мірою
- 3 – відповідає значною мірою.

Через велику кількість таблиць, які відображають оцінювання сайтів центрів кар'єри вишів за всіма показниками ми подаємо підсумкову таблицю (табл. 2).

Таблиця 2

Показники, що характеризують сайти центрів кар'єри вишів

ВНЗ	Критерії									
	Інформаційні сервіси	Комунікаційні сервіси	Персоніфікаційні сервіси	Навігаційні сервіси	Лінгвістичні сервіси	Зміст	Дизайн	Видимість		
								Яндекс тІЦ (СУ)	Google PageRank (PR)	Можливість відображення на мобільних телефонах та планшетах
НТУ «Київський політехнічний інститут»	21	2	0	3	3	7	9	0	0	2
НТУ «Харківський політехнічний інститут»	24	6	0	6	3	7	9	10	0	1
Національний університет «Львівська політехніка»	13	0	0	4	6	2	9	190	0	2
КНУ ім. Тараса Шевченка	20	3	0	1	6	6	7	1600	0	2
Донецький національний технічний університет	3	0	0	3	9	1	4	2100	0	1
Харківський національний університет радіоелектроніки	4	0	0	3	9	0	9	10	0	1
Одеський національний політехнічний університет	5	0	0	3	9	9	9	0	0	1
Дніпропетровський національний університет ім. Олесья Гончара	4	0	0	6	9	2	9	325	0	2
Запорізький національний технічний університет	8	0	0	6	3	2	9	300	0	2
Національний університет харчових технологій	6	0	0	3	9	3	5	325	0	2
Полтавський національний технічний	19	3	0	6	9	6	9	0	0	2

ВНЗ	Критерії									
	Інформаційні сервіси	Комунікаційні сервіси	Персоніфікаційні сервіси	Навігаційні сервіси	Лінгвістичні сервіси	Зміст	Дизайн	Видимість		
								Яндекс тИЦ (СУ)	Google PageRank (PR)	Можливість відображення на мобільних телефонах та планшетах
університет ім. Ю. Кондратюка										
Сумський державний університет	19	0	3	6	3	6	9	1200	0	1
Одеська національна академія харчових технологій	13	0	0	6	3	9	9	10	0	1
Національна металургійна академія України	23	0	0	6	6	9	9	0	0	1

Представлені данні свідчать, що найбільш слабким місцем усіх сайтів є «Комунікаційні сервіси»: тільки на чотирьох сайтах (НТУ «Харківський політехнічний інститут», Харківський національний університет радіоелектроніки, Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка, Одеська національна академія харчових технологій) користувачі можуть залишити свої відгуки про сайт і лише один містить статистику відвідувань користувачів (НТУ «Харківський політехнічний інститут»). Ще гірші показники за критерієм «Персоніфікаційні сервіси» – тільки сайт Сумського державного університету дозволяє зареєструвати користувача. Це говорить про те, що данні структурні підрозділи слабо орієнтовані на зворотній зв'язок. Не дуже втішно виглядають показники за критерієм «Видимість» – всі сайти мають нульове значення за показником Google PageRank (PR) та невисокі за показником Яндекс тИЦ (СУ). За критерієм «Інформаційні сервіси» 6 з 14 сайтів мають від 3 до 8 балів – сайти отримали бали за показники «Візитка сайту» та «Контактні данні». Лише один сайт (Сумський державний університет) отримав бали за показником «Офіційні документи»

Цікавий факт – «54% студентів не знають про існування університетських служб організації практики та сприяння працевлаштуванню» [8, с. 90].

Висновки. Проведене дослідження сайтів центрів кар'єри українських вишів показало:

- недостатню орієнтованість сайтів на користувача – студента, випускника (практично на всіх сайтах відсутні сайти випускників), роботодавця;

- невисокий рівень авторитетності (за показником **Google PageRank (PR)**) та якісні характеристики (за показником **Яндекс тИЦ (СУ)**);

- відсутність на сайтах інформації, щодо нормативних документів, які регулюють взаємовідносини між вишами та роботодавцями.

Незважаючи на вказані недоліки слід зазначити, що поява у складі вишів такого структурного підрозділу як центри кар'єри дозволить значно покращити існуючі можливості студентів та випускників в галузі кар'єрної освіти, допоможе студентам і випускникам у досягати намічених кар'єрних цілей.

Напрямки подальшого дослідження: розробка методичних рекомендацій для інтернет-представництв центрів кар'єри з урахуванням закордонного досвіду проектування таких центрів.

Список використаної літератури

1. **Усеїнова Л. Ю.** Формування професійно-практичної компетентності майбутніх інженерів-педагогів в умовах виробничої практики: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук / Л. Ю. Усеїнова. – К., 2010.
2. **Методична система** рівневої підготовки майбутніх інженерів-програмістів за спеціальністю «Інформатика»: автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.02 / 3. С. Сейдаметова ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2007. – 40 с.
3. **Ільясова Ф.** Проектування освітніх навчальних просторів (OLE) для підготовки фахівців ІТ-галузі / Ф. Ільясова, М. Кадиров // Вища школа. – 2013. – № 2(104). – С. 53–59.
4. **Ковалюк Т.** Про розвиток ІТ-освіти України / Т. Ковалюк, О. Єфіменко // Вісник № 719: Комп'ютерні науки та інформаційні технології / Львівська політехніка. Національний університет. – Львів, 2011. – С. 293–297.
5. **Морозова Т.** Перспективні напрями партнерської взаємодії між ІТ-освітою та ІТ-індустрією / Т. Морозова, І. Мендзєбровський // Вища школа. – 2013. – № 5(107). – С. 18–26.
6. **Медзєбровский И. Б.** Проблемы подготовки специалистов для ИТ-индустрии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: / <http://hrliga.com/index.php?module=profession&op=view&id=250&print=true>.
7. **Панченко Л. Ф.** Інформаційно-освітнє середовище сучасного університету: монографія / Л. Ф. Панченко ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 280 с.
8. **Фінікова Т. В.** Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослідж. : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики»; під ред. Т. В. Фінікова, О. І. Шарова – К. : Таксон, 2014. – 144 с.
9. **Самовілова Н. О.** Досвід закордонних університетів у підтримці виробничої практики студентів / Н. О. Самовілова // Педагогіка вищої та

середньої школи: Зб. наук. праць. – Кривий Ріг: КДПУ, 2015. – Вип. 4519. – С. 257–261. 10. **Спорыш Е.** Экспертиза. Рейтинг ВУЗов-2015 [Електронний ресурс] / Е. Спорыш. – Режим доступу: http://1c.abbyy.ua/files/download/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C%D0%B3%D0%B8_150312-5_p16-22-1.pdf 11. **Сайт** вуза: методика и оценка | Блог Шевченко Д. А. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://shevchenko.rggi.ru/?p=816> 12. **Что** такое центр карьеры Вуза [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ednet.edu.kg/index.php?option=com_content&view=article&id=29&Itemid=68&lang=ru

Самовілова Н. О. Контент-аналіз центрів кар'єри провідних українських ВНЗ

В Україні згідно з офіційною статистикою, кон'юнктура зареєстрованого ринку праці протягом 2014-2015 рр. та в січні 2016 р. характеризується значним перевищенням пропозиції робочої сили над її попитом, тому проблема працевлаштування випускників на даний час стоїть дуже гостро. Як свідчать дослідження рівень підготовки випускників вишів не завжди відповідає постійно зростаючим потребам ринку. Допомогти вирішити цю проблему можуть центри кар'єри. У статті розглянуто поняття «центр кар'єри», описані основні завдання та функції, які можуть виконувати данні структурні підрозділи. Представлено рейтинг українських вишів за технічними спеціальностями. Наведено критерії та охарактеризовано показники за якими проведено контент аналіз представництв центрів кар'єри на сайтах провідних українських вишів. Описані результати аналізу та зроблені відповідні висновки.

Ключові слова: центри кар'єри, сайт вишу, контент-аналіз, Інтернет-ресурси.

Самовилова Н. А. Контент-анализ центров карьеры ведущих украинских вузов

В Украине согласно официальной статистике, конъюнктура зарегистрированного рынка труда в течение 2014-2015 гг. и в январе 2016 г. характеризуется значительным превышением предложения рабочей силы над ее спросом, поэтому проблема трудоустройства выпускников в настоящее время стоит очень остро. Как показывают исследования, уровень подготовки выпускников вузов не всегда соответствует постоянно растущим потребностям рынка. Помочь решить эту проблему могут центры карьеры. В статье рассмотрено понятие «центр карьеры», описаны основные задачи и функции, которые могут выполнять данные структурные подразделения. Представлен рейтинг украинских вузов по техническим специальностям. Приведены критерии и дана характеристика показателей, по которым проведено контент анализ представительств центров карьеры на сайтах ведущих украинских

вузов. Описанні результати аналізу і зроблені відповідні висновки.

Ключевые слова: центри кар'єри, сайт вуза, контент-аналіз, Інтернет-ресурси.

Samovilova N. Content Analysis of the Career Centers of Leading Ukrainian Universities

In Ukraine, according to official statistics, the registered labor market conditions during the 2014-2015 yy. and in January 2016 y. is characterized by significant excess of labor supply over its demand, so the problem of employment of graduates now is very serious. Studies show that the level of training graduates do not always correspond to the ever-growing needs of the market. To help solve this problem may be the career centers. The article deals with the concept of "career center" describes the basic tasks and functions that can perform these structural units. Submitted rating of Ukrainian universities in technical specialties. The criteria and characteristics of indicators on which conducted content analysis of career centers at sites representative of leading Ukrainian universities. Description of the analysis and draw appropriate conclusions.

Key words: career centers, the university's website, content analysis, Internet resources.

Стаття надійшла до редакції 23.08.2016 р.

Прийнято до друку 30.09.2016 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Караман О. Л.

УДК 37.018-057.87

І. В. Царьова

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЯК СКЛАДНИК ІНТЕГРАТИВНОГО ПІДХОДУ НАВЧАННЯ

Тенденції розвитку світової спільноти, формування сучасного інформаційного суспільства, інтеграція України в європейський освітній простір, підвищення ролі комунікації в перетворювальних процесах усіх галузей суспільного розвитку спонукають до активізації процесу формування комунікативної культури майбутніх поліцейських, незалежно від їх професійного спрямування. Практика переконливо свідчить, що лише висока освіченість і загальний культурний розвиток особистості фахівця здатні забезпечити його конкурентоспроможність на сучасному ринку праці, успішність розв'язання професійних проблем, ефективність міжособистісної взаємодії та майстерність професійного